

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea octombrie 2009 -

Acad. CAMIL MUREȘANU

1. Tematică generală
Societate, politică și cultură în Transilvania între 1800-1918
2. Teme speciale:
 - a. **Opere memorialistice și corespondență a fruntașilor români ardeleni în sec. XIX-XX (până la 1918)**
 - b. **Istoriografia în periodicele românești de după 1867**

Bibliografie:

- Gyémánt Ladislau, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania. 1798-1848*
- Bodea Comelia, *1848 la români*
- Bodea Comelia, *Fața secretă a mișcării pașoptiste române*
- Mitu Sorin, *Geneza identității naționale la români*
- Bocșan Nicolae, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat*
- Andea Avram, *Iluminism și modernizare în societatea românească*
- *Istoria Românilor*, vol. VII - 1 și 2 - (capitolele privitoare la Transilvania, între 1700-1918)
- Gelu Neamțu, *Procese politice de presă antiromânești din epoca dualismului austro-ungar*
- *George Bariț și contemporanii săi*
- Hitchins Keith, *The Romanian Nation and Movement in Transylvania*, 1962.
- Sigmirean Cornel, *Istoria formării intelectualității românești din Transilvania și Banat*
- Bănescu Gh., *Corespondența familiei Hurmuzaki cu George Barițiu*, Vălenii de Munte, 1912.
- Bocșan N., Leu V., *Revoluția de la 1848 în Transilvania memorialistică*, Cluj-Napoca, 2000.
- Hodoș Enea, *Din corespondența lui Bărnăuțiu*, Sibiu, 1944.
- Maior Liviu, *Avram Iancu. Scrisori*
- Moldovan Vasile, *Memorii*
- Oros Ioan, *Alias Rus, Memorii*
- Șaguna Andrei, *Memorii din anii 1846-1871*

Cluj-Napoca, 6 august 2009

Conducător de doctorat
Acad. Camil Mureșanu

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE pentru colocviul de admitere la doctorat - sesiunea octombrie 2009 -

Conducător științific:

Prof. univ. C. S. I dr. NICOLAE EDROIU,
membru corespondent al Academiei Române

- I. Geneza societății medievale în spațiul românesc**
- II. Geneza statelor medievale românești (Întemeierea Țării Românești. Întemeierea Moldovei. Formarea Voievodatului Transilvaniei)**
- III. Instituții medievale românești (Domnia. Sfatul domnesc, al voievodului și principelui. Adunările țării. Organizarea administrativ-teritorială. Biserica)**
- IV. Comunitățile rurale din spațiul românesc în Evul Mediu și perioada premodernă**
- V. Caracteristicile principale ale culturii și artei medievale din Țările Române**
- VI. Liniile mari ale politicii externe ale Țărilor Române în Evul Mediu și perioada premodernă (sec. XIV-XVIII) și semnificația acestora**
- VII. Istoria locală și microzonală**
- VIII. Izvoare ale istoriei României**
- IX. Evoluția heraldicii, genealogiei și sigilografiei în România**

Bibliografie I-IX:

Principalele lucrări referitoare la această tematică pot fi consultate în:

Istoria Românilor (Tratat), vol. III-VIII, București, Edit. Academiei Române, 2001-2003

Istoria Transilvaniei, vol. I-III, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2003-2008.

Bibliografia istorică a României, vol. VI-XI, București, Edit. Academiei Române, 1980-2007

Cluj-Napoca, 5 august 2009

Conducător de doctorat
Prof.univ.dr. Nicolae Edroiu

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. SIMION RETEGAN

- I. Viața politică a Transilvaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea**
- II. Populația Transilvaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea**
- III. Biserica greco-catolică din Transilvania în epoca modernă**

Bibliografie I:

- *Istoria Românilor*, Ed. Enciclopedică, București, 2001-2003 (Capitolele privind Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea).
- Netea Vasile, *Lupta românilor din Transilvania pentru libertate națională (1848-1881)*, București, 1974.
- Barițiu George, *Părți alese din Istoria Transilvaniei pe două sute de ani din urmă*, II-III, Sibiu, 1890, 1891.
- Bocșan Nicolae, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat (secolul al XIX-lea)*, Cluj-Napoca, 1997.
- Bocșan Nicolae, Lumperdean Ioan, Pop Ioan-Aurel, *Etnie și confesiune în Transilvania: secolele XIII-XIX*, Oradea, 1994.
- Hitchins Keith, *Conștiință națională și acțiune politică la românii din Transilvania (1700-1868)*, Cluj-Napoca, 1987.

Bibliografie II:

- Vladimir Trebici, *Demografie. Excerpta et selecta*, București, 1996.
- Ioan Bolovan, *Transilvania între Revoluția de la 1848 și Unirea din 1918. Contribuții demografice*, Cluj-Napoca, 2000.
- *Populație și societate. Studii de demografie istorică a Transilvaniei (secolele XVIII-XX)*. Coord. Ioan Bolovan și Corneliu Pădurean, Cluj-Napoca, 2003.
- *Transilvania în epocile modernă și contemporană. Studii de demografie istorică*. Coord. Ioan Bolovan, Cluj-Napoca, 2002.
- *Sabin Manuilă. Istorie și demografie*, Cluj-Napoca, 1995.
- Sorina Paula Bolovan, *Familia în satul românesc din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX*, Cluj-Napoca, 1999.

Bibliografie III

- Octavian Bârlea, *Metropolia Bisericii Române Unite proclamată în 1855 la Blaj*, în “Perspective”, An X (1987), nr. 37-38.
- *Biserica Română Unită. Două sute cincizeci de ani de Istorie*, Madrid, 1952 (Reprint Cluj-Napoca, 1998).
- Iudita Călușer, *Episcopia Greco-catolică de Oradea. Contribuții monografice*, Oradea, 2000.
- I. Dumitru-Snagov, *Le Saint-Siège et la Roumanie moderne. 1850-1866*, Roma, 1982.
- Victor Bojor, *episcopii diecezei greco-catolice de Gherla, acum Cluj-Gherla*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 2002.
- Nicolae Bocșan, Camelia Vulea, *La începuturile episcopiei Lugojului*, Cluj-Napoca, 2003.
- Ana Victoria Sima, *O episcopie și un ierarh*, Cluj-Napoca, 2003.

Cluj-Napoca, 6 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Simion Retegan

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. GHEORGHE IANCU

I. Problematika minorităților naționale din România în plan central și local (1918-1940)

Bibliografie:

- Gheorghe Iancu, *Problema minorităților etnice din România în documente ale Societății Națiunilor (1923-1932)*, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2002;
- *Documente interne și externe privind problematika minorităților naționale din România, 1919-1924*. Volum editat de dr. Gheorghe Iancu, Cluj-Napoca, Edit. Argonaut, 2008;
- Mihai Iacobescu, *România și Societatea Națiunilor. 1919-1929*, București, 1988;
- Biró Sándor, *Nationalities Problem in Transylvania. 1867-1940*, New York, 1992;
- Viorica Boteni, *Les minorités en Transylvanie*, Paris, 1938;
- Silviu Dragomir, *La Transylvanie roumaine et ses minorités ethniques*, București, 1934;
- Virgil Pană, *Minoritățile etnice din Transilvania între 1918-1940*, Târgu Mureș, 1996.

Cluj-Napoca, 4 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Gheorghe Iancu

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. DUMITRU SUCIU

AMBIENȚE STATALE, NAȚIUNE ROMÂNĂ ȘI NAȚIONALITĂȚI
ÎN EPOCA MODERNĂ. INTERFERENȚE ȘI MENTALITĂȚI
EUROPENE

- Istoria românilor*, vol. VII, tom I. *Constituirea României moderne (1821-1878)*.
Coordonator Acad. Dan Berindei, București, Editura Enciclopedică, 2003;
Istoria românilor, vol. VII, tom II. *De la independență la Marea Unire (1878-1918)*.
Coordonator Acad. Gheorghe Platon, București, Editura Enciclopedică, 2003;
Vincent Andrew, *Nationalism and Particularity*, Cambridge University Press, 2002;
Cabanel Patrick, *La question nationale au XIX-ème siècle*, Paris, Edition La Découverte,
1997;
Baertschi Bernade, Mulligan Kevin, *Les nationalismes*, Presse Universitaire de France,
2002;
Gergely András, *Istoria Ungariei*, Odorheiul Secuiesc, 1993;
Liviu Maior, *1848-1849. Români și unguri*, București, Editura Enciclopedică, 1998;
Ladislau Gyémánt, *Mișcarea națională a românilor din Transilvania între 1790-1848*,
București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986;
Simion Retegan, *Dieta românească a Transilvaniei (1863-1864)* Cluj-Napoca, Editura
Dacia, 1979;
Gelu Neamțu, *Revoluția românilor din Transilvania. 1848-1849*, Cluj-Napoca, Editura
Carpatina, 1996;
Nicolae Bocșan, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat*, Cluj-Napoca,
Presa Universitară Clujeană, 1997;
*** *Die Katholischen Donauschwaben in Der DoppelMonarchie 1867-1918, Im Zeichen*
des Liberalismus, Stuttgart, Verlag Buch und Kust Keplerhaus, 1977;
Loránd L. Mádly, *De la privilegiu la uniformizare. Sașii transilvăneni în deceniul*
neoabsolutist (1849-1860), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2008;
Istoria Transilvaniei, vo. III (*De la 1711 până la 1918*), Coordonatori Ioan Aurel Pop,
Thomas Nagler, Magyari Andras, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane,
2008;
MacMillan Margaret, *Peacemakers. The Paris Conference of 1919 and Its Attempts to*
end War, London, 2002;
Dumitru Suciu, *Monarhia și făurirea României Mari (1866-1918)*, București, 1997;
Idem, *Evoluția ideii de Europă Unită*, București, 2007, cap. I.

Cluj-Napoca, 5 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Dumitru Suciu

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. GELU NEAMȚU

- I. Încercări de înțelegere româno-maghiară în cursul revoluției și a războiului civil din Transilvania la 1848-1849**
- II. A treia Adunare Națională de la Blaj – 15-28 septembrie 1848**

Bibliografie I

- George Barițiu, *Din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, vol. II, Sibiu, 1890.
- Silviu Dragomir, *Avram Iancu*, Edit. Științifică, 1965.
- Gelu Neamțu, *Maghiari alături de revoluția română de la 1848-1849 din Transilvania*, “Anuarul Institutului de Istorie “George Barițiu” din Cluj-Napoca, 2002, 41, p. 97-126.
- V. Cherestesiu, *Adunarea Națională de la Blaj*, București, 1966.

Bibliografie II

- George Barițiu, *Din istoria Transilvaniei pe două sute de ani în urmă*, vol. II, Sibiu, 1890.
- Silviu Dragomir, *Avram Iancu*, București, Edit. Științifică, 1965.
- Gelu Neamțu, *A treia Adunare de la Blaj și programul ei revoluționar (15-28 septembrie 1848)*, „Acta Musei Porolissensis”, 1996, 20, p. 197-217.
- Liviu Maior, *1848-1849. Români și unguri*, București, Edit. Enciclopedică, 1998.

Cluj-Napoca, 6 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Gelu Neamțu

INSTITUTUL DE ISTORIE „GEORGE BARIȚIU” CLUJ-NAPOCA

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. SUSANA ANDEA

Tematica

STRUCTURI INSTITUȚIONALE ȘI MOBILITĂȚI SOCIALE
ÎN TRANSILVANIA MEDIEVALĂ ȘI PREMODERNĂ

Bibliografia

1. **Istoria românilor**, III-VI, București, 2001-2003.
2. **Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu prof. Nicolae Edroiu**, Cluj-Napoca, 2003.

Cluj-Napoca, 6 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Susana Andea

TEMELE
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. LUCIAN NASTASĂ-KOVÁCS

Teme generale propuse

1) Identități etnice și confesionale în Transilvania (1867-1989).

Reprezentări, dinamică, politici publice, construcții identitare.

2) Etnicitate și confesionalitate în învățământul secundar transilvan (1867-1918).

3) Dimensiunile etnicității în evoluția conceptului de cetățenie în România modernă

4) Istoria elitelor și a corpului politic din România (1864-1947).

Mecanisme de formare și selecție a elitelor.

Bibliografie

- *Ethnic identity. Problems and prospects for the twenty-first century*, edited by Lola Romanucci-Ross, George A. De Vos, and Takeyuki Tsuda, Lanham, Md., AltaMira Press, 2006.
- Victor Neuman, *Neam, popor sau națiune*, București, Curtea Veche, 2004.
- Victor Neuman, *entația lui Homo Europaeus. Geneza spiritului modern în Europa Centrală și de Sud-Est*, București, Edit. Științifică, 1991
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.
- Maykel Verkuyten, *The social psychology of ethnic identity*, Hove, UK, New York, Psychology Press, 2004.
- Dumitru Suciu, *Studii privind mișcarea națională a românilor din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, Cluj, Editura Tribuna, 2004.
- Dumitru Suciu, *Monarhia și făurirea României Mari 1866-1918*, Editura Albatros, București, 1997.
- *Identitate/Alteritate în spațiul cultural românesc*, volum îngrijit de Al. Zub, Iași, Edit. Universității “Al.I. Cuza”, 1996.
- *Studii istorice româno-ungare*, volum editat de Lucian Nastasă, Iași, Fundația Academică “A.D.Xenopol”, 1999.
- Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România (1918-1932)*, Cluj, Edit. Eikon, 2006.
- *Relații interetnice în România post-comunistă*, ed. Lucian Nastasă, Levente Salat, Cluj, Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală, 2000.
- E. Stănilescu, *Teorii sociologice ale educației*, Iași, Edit. Polirom, 1997.
- C. Cucoș, *Istoria gândirii pedagogice*, Iași, Editura Universității „Al.Cuza”, 1997.
- Florin Diac, *Istoria învățământului românesc modern*, vol. I-II, București, Edit. Oscar Print, 2004.
- Ch. Charle, *Les intellectuels en Europe au XIXe siècle. Essai d’histoire comparée*, Paris, Le Seuil, 1996.

- M.M. Compere, *L'histoire de l'éducation en Europe. Essai comparatif sur la façon dont elle s'écrit*, Berne, Peter Lang, 1995.

- 5) **Etnicitate și confesionalitate în mișcarea socialistă românească (1870-1918).**
- 6) **Socialismul românesc până la primul război mondial: spre reformă sau revoluție?**
- 7) **Darvinism și socialism în spațiul românesc**
- 8) **Comunism și feminism. Comunismul românesc și feminismul radical**
- 9) **Feminismul în ideologia comunistă românească.**
- 10) **Comunismul în România și elita politică feminină**

Bibliografie

- A.D. Xenopol, *Sociologia și socialismul*, în „Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Literare”, seria II, tom 32, 1910.
- Constantin Titel Petrescu, *Socialismul în România, 1835-1940*, ed. II, cu un studiu introductiv de Nicolae Jurcă, București, Edit. Fundației Social-Democrate Constantin Titel Petrescu, 2003.
- Toader Ionescu, *Istoria gândirii economice din România, 1900-1944. Socialismul, solidarismul social-economic, liberalismul și neoliberalismul, țărănismul, cooperatismul, marxismul*, București, Editura Economică, 1996.
- Katherine Verdery, *Socialismul ce a fost și ce urmează*, trad. de Mihai Stroe, Iustin Codreanu ; îngrij. ed. Alexandru Niculescu, Iași, Institutul European, 2002.
- M.J.S. Hodge, *Darwin Studies. A theorist and his theories in their contexts*, Farnham, Edit. Ashgate, 2009.
- St.K. Sanderson, *Evolutionism and its critics. Deconstructing and reconstructing an evolutionary interpretation of human society*, Boulder, London, Paradigm Publishers, 2007.
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.
- Ch. Charle, *Les intellectuels en Europe au XIXe siècle. Essai d'histoire comparée*, Paris, Le Seuil, 1996.

11) Istoria socio-politică a corpului diplomatic din România (1860-1918, 1919-1945).

Prosopografia ambasadurilor române în străinătate

12) Istorie și diplomatie din perspective relațiilor statale bilaterale

Bibliografie

- Leonid Boicu, *Din istoria diplomației europene. Anul 1859*, Iași, Institutul European, 1996.
- Georgiana-Margareta Scurtu, *Din istoria diplomației europene. Relațiile României cu Franța (1935-1938)*, București, Edit. Cartea Universitară, 2006.
- Vasile Docea, *Relații româno-germane timpurii*, Cluj, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- Vasile Docea, *Relații româno-germane. Studii istorice*, Cluj, Edit. Accent, 2003.
- N. Ciachir, *Diplomația europeană în epoca modernă*, București, Edit. Științifică și Enciclopedică, 1984.
- C.Gh. Marinescu, *Diplomația României și tratatele internaționale privind minoritățile naționale*, Iași, Edit. Dosoftei, 2000.

- Adrian Ivan, *Stat, majoritate și minoritate națională în România (1918-1932)*, Cluj, Edit. Eikon, 2006.
- Andre Liebich, *Les minorites nationales en Europe Centrale et Orientale*, Geneve, Geong Editeur, 1997.
- Marc Howard Ross, *Cultural contestation in ethnic conflict*, Cambridge, Cambridge University Press, 2007.

13) Criminalitatea în societatea românească (1866-1918, 1920-1940, 1945-1989).

14) Vagabondajul în România (1866-1916).

15) Pedepsa capitală în Transilvania (1848-1918)

16) Caricatura transilvană în perioada interbelică.

Mentalități, practici artistice, finalități moralizatoare, exercițiu de artă contemporană, competiție și școli artistice.

Funcția sistemică și istoriografică a caricaturii. Istoria vizuală. Vocația artistică ca subversiune.

Bibliografie

- *Cahiers sur la femme et la criminalité*, publiés sous la responsabilité de Dimitri Kalogeropoulos, Paris, CNRS, 1979.
- *Mots de l'espace et conflictualité sociale*, sous la direction de Paul Bacot et Sylvianne Rémi-Giraud, Paris, Harmattan, 2007.
- Lucian Dărămuș, Lucian Nastasă, *Prostituția în Transilvania între cele două războaie mondiale*, în vol. *Condiția femeii în România secolului XX*, coord. Ghizela Cosma și Virgil Țărău, Cluj, Edit. Nereamia Napocae, 2002, p.83-102.
- *Histoire et criminalite de l'antiquite au XXe siecle. Nouvelles approches*, Actes du Colloque de Dijon-Chenove 3, 4 et 5 octobre 1991, sous la dir. de Benoit Garnot, Dijon, EUD, 1992.
- Laurent Baridon, *L'Art et l'Histoire de la caricature*, Paris, Citadelle & Mazenod, 2006.

Cluj-Napoca, 3 august 2009

Conducător de doctorat
C. S. I dr. Lucian Nastasă-Kovács

TEMA
pentru colocviul de admitere la doctorat
- sesiunea octombrie 2009 -

Cercetător științific I dr. STELIAN MÂNDRUȚ

**POLITICĂ, SOCIETATE ȘI UNIVERSITATE ÎN ROMÂNIA
POSTBELICĂ (1948-1989). STUDIU DE CAZ: TRANSILVANIA/CLUJ**

Bibliografie:

- Ovidiu Bozgan; Adina Berciu-Drăghicescu, *O istorie a Universității din București (1864-2004)*. București, 2004.
- Dennis Deletant, *România sub regimul comunist*. București, 2006.
- Dănuț Doboș, *Elita universitară ieșeană în anii regimului totalitarist comunist (1950-1960)*, în „Cronica”, 27, 1992, nr. 18-23; Idem, *Comunizarea învățământului superior ieșean (1945-1960)*, în Ibidem, 28, 1993, nr. 10-21; Idem, *Traume suferite de învățământul superior ieșean (1956-1963)*, în Ibidem, 29, 1994, nr. 22-24; 30, 1995, nr. 1-9, 15/16; Idem, *Experiența românească a comunizării învățământului superior- cazul Universității din București*, în Ibidem, 31, 1996, nr. 5/6-21/22; Idem, *Ingerințe politice în viața universitară clujeană (1945-1918)*, în „Anuarul Institutului de Istorie A. D. Xenopol”, 33, 1996, p. 225-239.
- xxx *Erdélyi Magyar Egyeteme. Vol. I-II (1945-1949)*. Marosvásárhelyi, 1998.
- Ghiță Ionescu, *Comunismul în România*. București, 1994.
- Lucian Nastasă, *Geneza a două universități în Clujul multicultural (1944-1945)*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca”, 42, 2003, p. 419-451.
- Neményi Agnes, *Erdélyi egyeteme*. Kolozsvár, 2004.
- Orăscu, Șerban, *Ceaușismul. România între 1965 și 1989*. București, 2006.
- Popa Mircea, *Figuri universitare clujene*. Cluj-Napoca, 2002.
- Pușcaș, Vasile, *Universitate. Societate. Modernizare. Organizarea și activitatea științifică a Universității din Cluj (1919-1940)*. Cluj-Napoca, 2003.
- Sălăgean Marcela, *The period of destalinization in Romanian culture*, în „East European Quarterly”, 42, 2008, nr. 3, p. 275-283.
- Tănase Stelian, *Elite și societate. Guvernarea Gheorghe Gheorghiu Dej (1948-1965)*. București, 2006.
- Someșan, Maria, *Universitate și politică în deceniile 4-6 ale secolului XX. Episoade și documente*. București, 2004.
- xxx *University and society. A history of Cluj higher education in the 20-th century*. Cluj-Napoca, 1999.

Cluj-Napoca, 6 august 2009

Conducător de doctorat

C. S. I dr. Stelian Mândruț